

Särtryck ur

CJP NYHETS BREV

Nr 49:4 Juni 2010

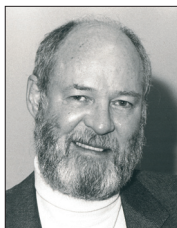

MESSIAS, METAFOR ELLER GALENPANNA?

Ett jungiansk perspektiv på finanskrisen?

av Daryl Sharp

Den jungianska psykologins företrädare tenderar ibland att i sina förklaringar och uttorkningar försvinna upp i de "högre" mytopoetiska luftlagren, där allehanda arketyper och andliga företeelser tumlar runt. I sin bok *Chicken Little, A Jungian Romance* använder sig Daryl Sharp av detta för att med varsamt handlag, kryddat med en stor portion humor, faktiskt återföra oss till verkligheten och förmedla några betydelsefulla sammanhang i vår tillvaro.

Daryl Sharp, förläggare, författare och jungiansk analytiker med privat praktik i Toronto, Kanada. På svenska har publicerats Konsten att överleva, Såsom i en spegel, Jungiansk ordbok och Jungiansk typologi.

Sagan om Höna-Pöna

så som den berättas av Daryl Sharp:

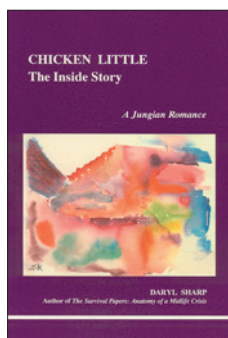
"Jag tror himlen faller ner!" ropade Höna-Pöna. "Jag tror himlen faller ner!" Å och vart hon än kom möttes hon av hänskratt. Man var blott alltför väl förtrogen med förstämningen i recession och depression, med undergångsstämningen i inflation, deflation, stagflation osv. Man tyckte sig ana att det stundade bättre tider och garvade gärna åt ett roligt skämt.

Men Höna-pöna var inte intresserad av ekonomi. Vad hon bekymrade sig för var himlens nära förestående kollaps och hon brydde sig då rakt inte om huruvida det monetära systemet skulle bestå eller inte. Hennes apokalyptiska vision var mycket vidare än så. Ja, somliga vill nuförtiden se henne som den första miljökampen.

"Himlen faller ner!" ropade Höna-pöna. En enkel påståendesats, med subjekt i bestämd form följt av predikat och platsadverbial. Och alla skrattade.

Nå, det är väl inte alldeles sant. En handfull befräddade vänner trodde på hennes ord (och

gav därmed upphov till den populära teorin om "massysteri"), men också dessa fick i slutändan se sig dela hennes öde. Likt den olycksaliga Cassandra i grekisk mytologi, hon som av Apollon välsignades med sierskans gåva men sedan förbannades av högst den samme därför att hon vägrade att dela hans patriarkala läger, hade Höna-pöna fått det på sin lott att aldrig bli trodd när hon öppnade sin näbb. (För en klinisk studie av detta syndrom, se Shapira, Laurie Layton: *Kassandra-kvinnan*. Den mediala gåvan och dess förbannelse, CJP 2005).

Vissa kommentatorer menar att Freuds banbrytande arbete *Studies in Hysteria* egentligen bara är en nödtorftigt förklädd analys av sagan om Höna-pöna. Andra är inte lika övertygade om detta. C. G. Jung skriver i en lång essä, där han hävdar den inre röstens primat, att

Individen kommer aldrig att kunna finna ett verkligt skäl för /sin/ existens och för /sin/ egen andliga och moraliska självständighet, annat än i en övervärdlig princip med förmåga att relativisera de yttre faktorernas övermäktiga influens. Den individ som inte är förankrad i Gud, kan inte av egen kraft bjuda motstånd

*Sagan om Höna-Pöna återges i Daryl Sharps bok **Chicken Little – The Inside Story, A Jungian Romance** (Inner City Books). ISBN 0-919123-62-7. Hft 123 sid med bibliografi. Pris 225 kr. Kan beställas hos CJP.*

mot världens fysiska och moraliska lockelser. För detta ändamål måste /hon/ göra en inre, obestriddig, transcendent erfarenhet. Endast en sådan kan skydda /hennes/ från den annars helt oundvikliga mängdförsjunkheten. (CW 10:511)

Var det alltså Guds hand Höna-pöna kände röra vid sig? Var hennes skarpa varningsrop egentligen ett apotropeiskt försök att skydda sig själv från mängden? Det vet vi inte. Endast ett är säkert: Höna-pöna kunde inte bärga sig. Oavsett om hon skulle bli trodd eller inte, var hon tvungen att höja sin röst, det var hennes öde att göra så. Vilket är detsamma som att säga att hon helt enkelt gjorde vad hon måste göra.

Enligt min åsikt är hon det perfekta exemplet på - ja, kanske till och med den ursprungliga modellen för - det slags kvinna som Esther Harding beskrivit med orden "hel-i-sig-själv":

*Den kvinna som är jungfru, hel-i-sig-själv, gör vad hon gör, inte utifrån någon önskan att vara till lags, inte för att bli omtyckt eller accepterad, inte ens av sig själv; inte på grund av någon vilja att vinna makt över en annan, att fånga dennes intresse eller kärlek, utan därför att vad hon gör är sant. (Harding, Esther: *Woman's Mysteries: Ancient and**

CJP NYHETS BREV

ISSN 1652-2125

Utges av CJP Centrum för Jungiansk Psykologi AB två ggr/år (juni och december). Ansv. utgivare: Gunlög Raihle.

Modern, Bantam Books 1973, sid 147. Detta tema utvecklas vidare i Marion Woodmans bok Den havande jungfrun, CJP 1992).

Liksom hjälteposet om Gilgamesh och Enkidu, har den hjärteknipande sagan om Höna-pöna traderats från generation till generation, och ingen kan med bestämdhet säga hur långt tillbaka i tiden dess upphov ligger. Första gången den dök upp på nytt var för omkring tre hundra år sedan när en munk, som sökte skydd för natten långt inne i Karpaterna, fann sju stentavlor, på vilka berättelsen var nedtecknad. Några tavlor är hela, av andra återstår endast fragment, så det finns stora luckor i berättelsen. Den första förefaller börja mitt uppe i berättelsen och den sjunde slutar så tvärt, att man måste gissa att det finns fler tavlor att upptäcka.

Det tog sjuttiofyra år att dechiffrera tavlorna från Kraznac - tre generationer av skarpsinniga filologer, specialiserade på hermetiska skrifter, arbetade tio timmar om dagen, sju dagar i veckan, trehundra sextiofem dagar om året för att knäcka gåtan. I själva verket har man velat jämföra deras vedermodor med de insatser som krävdes för att bygga pyramiderna, medeltidens katedraler och den kinesiska muren. Det är visserligen sant att somliga av dagens exegeter ifrågasätter vissa tolkningsställanden, men de flitiga pionjärerna förtjänar ändå all heder, för de banade trots allt vägen för oss andra och gav oss tillfälle till obetalbart givande inblickar och insikter i fjäderfäets psyke.

En alkemistisk skriftställare, med pseudonymen Marcus Marcianus, upptecknade Höna-Pönas vision, om än i förtäckta ordalag och i en något optimistisk förklarad, på ett medeltida illuminerat manuskript:

*Himmel därovan,
Himmel därnedan.
Stjärnor därovan,
Stjärnor därnedan.
Allt som är därovan,
Är ävenså därnedan.
Förstån I detta och
glädjen Eder.*

Denna utsökta lilla pärla återfanns år 1745 i ett bibliotek tillhörigt en fransk greve. Därefter vandrade den från mängden hand till annan och såldes på auktion hos Sothebys i London så sent som 1983. Jung själv citerar texten i *The Psychology of the Transference*, (CW 16: 384) även om det inte lyckas honom att spåra källan ända tillbaka till Höna-Pöna. Den citeras likaledes i Marie-Louise von Franz' numera klassiska *Puer Aeternus*, där hon använder sig av den som avskjutningsramp för alla möjliga svärbegripliga, mystiska spekulationer, som när hon tolkar stjärnorna som arketyper i det kollektivt omedvetna - ett slags nuclei, så att säga, i det omedvetnas mörka skogar. (von Franz, Marie-Louise, *Puer Aeternus: A Psychological Study of the Adult Struggle with the Paradise of Childhood*, Sigo Press, 1981). Nu finns det ingen anledning att betvivla att jag inte skulle vara en hängiven beundrare av Marie-Louise von Franz, det har jag nämligen varit länge, och i synnerhet av denna hennes bok,

men till och med hon undgår att inse Höna-pönas alltigenom nydanande betydelse för västerländsk kultur.

Överflödiga ord kanske, men jag känner starkt för Höna-Pöna. Det har jag gjort alltsedan jag först hörde talas om henne i sexårsåldern. På den tiden trodde jag fortfarande på både Jul-tomen och Påskharen, och jag var övertygad om att alla hus byggdes av Gud. Sådana fantasier lade jag av med senare, men mitt brinnande intresse för Höna-pöna bestod.

Och av allt att döma är jag inte ensam om det. Alltsedan den dag tavlorna grävdes upp ur marken, har berättelsen om Höna-Pöna förtäljts om och om igen, ofta med stora variationer och alltid på traktens tungomål. Vid min senaste genomräkning hade jag personligen tagit del av trettiosju olika versioner. De skiljer sig ofta i detaljer, men den grundläggande strukturen är alltid densamma.

Dessutom har jag plöjt igenom i det närmaste all forskning kring Höna-Pöna - hönapöniana, som vi kallar det - och jag har njutit ynnesten att få kika närmare på bestyrkta kopior av tavlorna från Kraznac. I mina ögon framstår

*Transformationen av Mercurius
Elementa chemiae, 1718; National Library, Paris*

Adam Brilligs essä "Ett icke-euklidiskt perspektiv på fröken Höna-Pöna" fortfarande som den ultimata studien i ämnet (ur *Tidskrift för rättsmedicinsk etnologi*, vol. 12, nr. 2, 1968, sid 24-26). Professor Brillig är analytiker, utbildad i Zürich, därtill celeber hönapönian. Såvitt jag vet var han den första att i skrift resa frågan huruvida det lätt modifierande tillnamnet "Pöna" var frukten av en illa dold sexism. Varför inte Höna-Sköna? undrade han. Och han erinrade om att nedvärderingen av det kvinnliga sedan länge varit normen i det patriarkala västerlandet. Därför borde dess tillämpning också på ladugårdsbacken knappast vara ägnad att förväna.

Jag kommer upprepade gånger att referera till Brilligs synpunkter i det följande, ty de äger en lyster av psykologisk sanning med stöd i personlig erfarenhet, som är svår att förneka.

Berättelsen om Höna-Pöna är mycket enkel, åtminstone ytligt sett. Jag återger den här och nu, och fyller mellan varven i med egna iakttagelser. (För föreliggande artikels syften har jag valt att fokusera på den avskalade version

som framgår av Kraznac-tavlorna. Minsta försök att dra en skiljelinje mellan komplex och arketyper i de moderna versionerna är tillräckligt för att göra en galen.)

Höna-Pöna var på väg genom skogen till sin farmor, när någonting föll ner på hennes huvud. Hon reste sig och skrek: "Jag tror himlen faller ner!" Så fångade hon upp sina kjolar och sprang åt alla möjliga håll och kanter. "Hjälp! Jag tror himlen faller ner!" ropade hon. "Hjälp! Hjälp! Jag tror himlen faller ner!"

Jag har redan nämnt att det förekommer olika varianter. Så finns det till exempel en indisk berättelse i vilken den förestående katastrofen tillkännages av en hare. På Sri Lanka tillfaller denna roll en fladdermus, på Borneo en kattapa och i Australien en punggrävling.

Stephen Kellogs välkända, illustrerade version börjar faktiskt inte med Höna-Pöna själv, utan med att en räv - Råven Däven - lurar bakom en buske. Råven Däven får syn på Höna-Pöna och kommer omedelbart att tänka på middag. Den ofullständiga rad på den första trasiga tavlan, som givit upphov till denna kanske inte alldeles omöjliga tolkning, brukar traditionellt uttydas som "...äta upp henne".

Kellogs version baserar sig givetvis också på det inte helt obekanta sakförhållandet att rävar av naturliga skäl gärna äter kyckling, men Adam Brillig gör processen kort med denna tolkning. Efter en rent tillintetgörande allusion till Kellogs dubiösa akademiska meriter, ställer han så frågan:

Varför "upp"? "Ner-" vore mera rättvisande. Höna-Pöna var ju trots allt en fågel. ("Ett icke-euklidiskt perspektiv," sid 29)

Och klingar inte detta förunderligt likt det alkemistiska gamla ordstävets: "Allt som är därovan, är ävenså därnedan"? Brillig fortsätter:

Om vi godtar ordet "upp" i detta sammanhang, måste vi i ärlighetens namn ställa oss frågan, vilket man mycket riktigt också gjort på flera håll, huruvida det ska läsas som ett adverb eller som ett substantiv. Om vi har att göra med det senare fallet, nödgas vi fråga oss vilken del av kroppen uttrycket syftar på. Jag kan bara jämföra detta med den knepighet som journaliststuderande brukar få i bakläxa - "En sagesman från polisen bekräftar att fröken X blivit skjuten på nära håll och att kulan sitter i ännu."

Endast inom altaisk schamanistisk akupunkturtradition brukar någon del av den mänskliga anatomin betecknas med ordet "ännu", närmare bestämt en liten broskkula innanför vänster öronsnäcka. Även om tidsramen för tavlorna från Kraznac inte helt och hållet utesluter denna möjliga anknytning, så kräver det en viss ansträngning av inbillningsförmågan att föreställa sig en räv slicka sig om nosen inför blotta tanken på en hönas inneröra. Självfallet kunde vi välja att tolka "upp" som en tidig variant eller förkortning av "pudendum", men jag

föreslår inte desto mindre att vi undviker vad som hotar att bli till en djupdykning i absurditeten, genom att helt sonika utelämna Råven Däven. (Ibid)

I en del varianter av berättelsen träffas Höna-Pöna i huvudet av ett ekollon; i vissa andra av en fallande kokosnöt, ett stycke övermogen frukt eller en trädgren (det kan handla om en kvist från en akacia, från en gammal lönn eller en japansk dito). I en tolkning vill man hävda att hon träffats av blixten, vilket i enlighet med Jungs tankegångar i A Study in the Process of Individuation¹⁰ skulle tyda på en kraftfull meddelelse från Självvet ("Ett blixtnedslag tyder på en plötslig, oväntad och överväldigande förändring av det psykiska tillståndet.", CW 9i:533). I en annan tolkning ifrågasätter man, på tämligen svaga grunder, om hon träffats av någonting överhuvud taget och menar implicit att det hela bara tilldrog sig i hennes inbillade fantasi (hysteri-teorin). Adam Brillig godtar tanken att hon skulle ha fällits av ett stycke trä (om än av okänd art) men ställer sig frågande till i det närmaste alla andra påståenden.

Till exempel: hur gammal var Höna-Pöna? Tavlorna tiger still på denna punkt; visserligen tycks de antyda pubertal ålder, men det är möjligen enbart en form av modern projektion. Och var farmodern verkligen hennes färdmål? Kanske hon bara tjänade som en trovärdig ursäkt för att Höna-Pöna överhuvudtaget skulle få lov att gå ut? Brillig pekar i själva verket på möjligheten att hon egentligen var ute för att undkomma vissa övergrepp begångna i föräldrahemmet - en tanke som väl ter sig mera sannolik idag än för tjugo år sedan, då ju denna typ av missförhållanden mera uppmärksammas på senare tid.

Den feministiska hönapönanen Janet Marble leker med tanken, i en artikel skriven på uppdrag av tidskriften Cosmopolitan, att Höna-Pöna var på väg till ett kärleksmöte. Hon skriver:

Jag slipade mina akademiska tänder med Alice B. Toklas. En höna är en höna är en höna. Rött blod flyter i ådrorna på honor och rött blod pulserar i våra. Hela den animala världen, som ju obestridligen också innefattar höns, är underkastad detta blodets pulserande kraft och de tvingande begär som uppstår i dess kölvatten. Vi kan inte så lättvindigt utgå ifrån att Höna-Pöna, som den enda av sin art, skulle ha varit immun mot naturens krafter. En känsla jag får i mellangärdet säger mig att hon vädrade morgonluft och att hon, så att säga, kände underlivets sug. (September, 1978, sid 168)

Marble föreslår därpå att om det nu var så att fröken Pöna var gift, och om hennes älskare nu var en riktig, förlåt uttrycket, "fjäderfäknulle", så torde hon ha fullgoda skäl för att unna sig lite rajtantajtan. Marble skriver:

Det må vara henne förlåtet. Jag skulle göra detsamma. (Idem.)

A. G. Grandize går ännu längre:

Den gängse beskrivningen av Höna-Pöna

såsom "oskuldfull" har aldrig kunnat ledas i bevis. Ja, tänk om hon var gravid? Hon skulle inte vara den första flickan att råka i panik för att hon blev slagen. Och i detta fall måste vi ta tillbörlig hänsyn till möjligheten att hon var på väg till sin tids familjeplaneringsklinik, eller till den lokala barnmorskan, eller till och med, med tanke på den förkristna moralkoden - fast Gud förbjude - till en höns-abortör (ur AST Amerikanska sällskapet tidskrift för hönapönanian, vol. 17 nr. 3, 1964, sid 138).

Sådana spekulationer kanske tilltalar voyeurens oanständiga lystnad, men i mina ögon drar de alltför stora växlar och gör en höna av en fjäder. För om Höna-Pöna hade en älskare, vem var han?

Det kan man fråga sig! Som vi skall se nämner Kraznac-tavlorna bara tre personer av hankön: den storvulne Ola Kalkon (en riktig patriarkalisk hök), trädgårdsmästaren Ande-Vande (sannolikt homosexuell, det vederhäftigaste arbetet på detta område är väl Graham Jacksons The Secret Lore of Gardening: Patterns of Male Intimacy, Inner City Books 1991) och Gåse-Måse som ju är blotta knatten. Subjektivt sett är de visserligen allesammans animusgestalter, men passar någon av dem rollen som möjlig sexpartner? Jag tror inte det. Man kan naturligtvis inte helt och hållet avfärda den psykologiska möjligheten av en demonälskare (se Woodman: Den sovande bruden, CJP 1990, kap 7). men - och det har väl mera med saken att göra - det finns inte någonstans i de bevarade källorna minsta tillstymmelse till belägg för att Höna-Pöna var kapabel till känslor av lusta. Detta leder oss självfallet rakt in i frågan om kroppen, en fråga som jag gladeligen överlåter åt den mer kompetenta sakkunigheten (se t.ex. MacNeely: *Touching, Body Therapy and Depth Psychology*, Inner City Books 1987).

Personligen kan jag försona mig med tanken att Höna-Pöna var ogift, att hon var i de tidiga tonåren och att hennes farmor verkligen var målet för hennes utflykt. Vi finner trots allt samma motiv i berättelsen om Rödluvan och i olika ryska sagor (i vilka farmorsgestalten Baba Jaga, enligt mitt förmenande, är ondskefull). Kvinnans naturliga utvecklingsprocess kallar henne, ja kanske rentav tvingar henne, till att stifta bekantskap med såväl positiva som negativa sidor av den Stora Modern. (Se Birkhäuser-Oeri: *Modern i saga och verklighet*, CJP 1995). I ungefär hälften av fallen händer det att någonting slår dem i huvudet på vägen. Det är ingenting jag kan ifrågasätta. Vad jag däremot undrar över är kjolorna. (se ovan: "Så fångade hon upp sina kjolar och sprang åt alla möjliga håll och kanter.")

Man har med C-14-metoden kunnat datera tavlornas uppkomst till någonstans mellan 5200 och 4800 f.Kr. Diverse tillförlitliga källor påpekar att man vid den tiden inte ens hade börjat drömma om kjolar, och att dessa egentligen inte började bli vanliga förrän 1805, då de plötsligt, vid firandet av Napoleon, blev synliga överallt på Paris' gator. I denna fråga sällar jag mig definitivt till Adam Brillig. Efter uttömmande efterforskningar skrev han näm-

ligen följande:

En mera korrekt översättning av det tecken på Kraznac-tavlorna som i allmänhet brukar uttydas som "kjol" vore, åtminstone i detta sammanhang, "skit". Det är inte med lätt hjärta jag påpekar detta, utan endast för att korrigera en missuppfattning. Intet är mig mera vedervärdigt än vetenskap grundad på okunskap. Glättiga, bekymmersfria lekmän på etymologisk utflykt, med mera smak för självförhävande svammel än för sanning, kan möjligen förlåtas sådan valhänthet. Genuina hönapönanier däremot har ingen ursäkt för att inlåta sig på sådant. I detta ljus blir min noga övervägda åsikt den, att meningen "fångade hon upp sina kjolar" bättre översätts med "tog hon itu med sin skit." ("Ett icke-euklidiskt perspektiv," sid 33)

Nå, detta är ju något att sätta tänderna i. Låt er inte förvillas: Brilligs insikt avslöjar denna skenbart obetydliga lilla berättelse sådan den verkligen är, nämligen ingenting mindre än ett blott tunt maskerat paradig för kvinnans behov av att integrera sin skugga.

Vi fortsätter med berättelsen:

En granne, Höna-Böna, hörde Höna-Pönas rop på hjälp och frågade: "Vad är det fatt?" "Jag tror att himlen faller ner!" ropade Höna-Pöna. "En bit av den föll ned på mitt huvud!"

Höna-Böna blev förskräckt. "Ring polisen!" skrek hon, och ropade i sin tur: "Jag tror att himlen faller ner!"

Här nämns för första gången en auktoritetsgestalt. Om den freudianska skolan traditionellt har velat se polisen som en personifiering av Höna-pönas överjag, så antar jag att en jungian måste tolka detta rop på hjälp som en instinktiv vädjan till Självvet. När jaget bringats till förvirring och personan gått i bitar, då kommer Självvets inre auktoritet, i vilken som helst skepnad som anses vara av nöden, att verka för en ny jämvikt. (Se Jungiansk ordbok, CJP 1993, under "Självreglerande psyk", sid 168-170)

Som Jung skriver:

Psyket reagerar inte bara; det ger sitt eget specifika svar på den påverkan som utövas mot det. (CW 4:665)

Och det är just på denna punkt som Adam Brilligs insikter är så mycket mera värdefulla. För det var samme Brillig som först kastade fram tanken att Höna-pönas domedagsskri inte nödvändigtvis måste tolkas bokstavigt; det kunde lika gärna tas som ett symboliskt uttryck för hennes egen inre vända. Vilket är detsamma som att säga att vare sig himlen rämnade eller marken reste sig, så skulle hon själv oundvikligen komma i kläm mittemellan. Och är inte detta, frågar han sedan retoriskt, en passande bild av konflikt? Det "andra" stadiet i Marias alltid lika enigmatiska Axiom?

Det ena blir två, två blir till tre, och ur

*det tredje blir det Ena till som det fjärde.
(Se CW 12:209.*

Från detta, hävdar Brillig, är det blott ett kort steg till Jungs neurosteori, till hans syn på psykisk energi samt även till hans mysteriösa *tertium non datur* eller den transcendenta funktionen. Jag kan bara instämma. (Se min skissartade sammanfattning i Konsten att överleva, CJP 1989, sid 2-21, samt Jungiansk ordbok, sid 187-189.)

Oväsendet nådde Ande-Vande som påtände i sin trädgård. "Vad är nu detta för himlans kacklande?" frågade han.

"Jag tror himlen faller ner!" ropade Höna-Böna. "En bit av den föll ner i huvudet på Höna-Pöna!"

"Men det är ju förfärligt!" kvackade Ande-Vande.

Och tillsammans bölade de allihopa: "Hjälp! Polis! Jag tror himlen faller ner!"

Gåsa-Påsa och Gåse-Måse hörde uppståndelsen.

"Vad är det?" undrade Gåsa-Påsa och Gåse-Måse.

"Jag tror himlen faller ner!" skrek Ande-Vande. "En bit av den föll ner i huvudet på Höna-Pöna!"

"Men det är ju förfärligt!" tjöt både Gåsa-Påsa och Gåse-Måse. Och nu ylade de alla fem: "Hjälp! Polis! Jag tror himlen faller ner!"

Detta är tät litteratur! Tre nya karaktärer – allesammans aspekter, psykologiskt sett, av Höna-Pöna själv – introduceras på endast några få rader: Ande-Vande, vad han nu än har för sexuella tendenser, kan lätt identifieras som en jordnära, instinktmässig animus; Gåsa-Påsa är möjligen en symbolisk antydning om den kvinnliga principens karaktär av flyktighet; och Gåse-Måse, ja, vad skulle han vara om inte hennes försummade inre barn, källan till potentiell, kreativ energi som ännu är begravd under ett tjockt lager av civiliserande fernissa? Och alla ropar de på hjälp. Med Jungs ord:

Alltför mycket av det djuriska förvränger den civiliserade människan, medan alltför mycket civilisation ger upphov till sjuka djur (CW7:32)

vilket understödjer, skulle jag vilja säga, Brilligs banbrytande diagnosticering av Höna-Pöna som en dissocierad neurotiker.

Just då dök Ola Kalkon upp på scenen. Han struttade fram, strykande sig över sin tjusiga kam. "Åh, dumsnutar!" sa han, "fåniga fegisar och furier med fjädrar! Sluta gnöla och kväka och tjuta! Om det är någon som ska kalla på hjälp här så är det jag!"

Och därpå skred han bort mot byn i eget högt majestä.

Och där slutar tavlorna.

Hämtade man någonsin polisen? Det vet vi inte. Rämnade himlen till slut? Tydligen inte – fast det finns kronologiska paralleller till

Bibelns omtalade syndafloed (se vidare Heidel, A.: *Höna-Pöna och sagans gammaltestamentliga paralleller*; sid 78-132).

Vi överlåter åt andra hönapönanier att i godan ro fylla i de återstående luckorna. För vårt vidkommande har vi nämligen redan allt vi behöver för att hävda den ortodoxa jungianska tanken att världens undergång är ett arketyriskt motiv; d.v.s. det kan komma att konstateras av inre eller yttre omständigheter i vem som helst eller vilken kultur som helst, när som helst och var som helst.

Faktiskt bekräftades detta på synkronistisk väg av två personliga incidenter som hände mig medan jag skrev på denna bok. Först var det min tandläkare, som anförtrorde mig att mänskligheten var körd.

"Förfall", sade han medan han bytte borrh. "Jag ser det överallt. Alla är vi på väg mot avgrunden."

Och sedan, redan nästa dag, talade jag med min aktiemäklare.

"Dina aktier har sjunkit därför att börserna har gått ner, och börserna har gått ner därför att hela världen håller på att falla ihop, allt är nere", meddelade hon. "Jag är också nere. Gud vet vart det barkar hän."

Höna-Pöna och många andra har förutspått att himlen ska rämna i, ja, vad blir det, sju tusen år nu, men den hänger fortfarande kvar där uppe. Allt detta tycks mig talande.

(Ovanstående är inledningen till Daryl Sharps bok *Chicken Little*, utgiven av Inner City Books och översatt av Erik Nisser. Boken kan beställas hos CJP. Pris 225 kr + frakt)

Centrum för Jungiansk Psykologi AB

Edvin Adolphsons väg 4, SE-169 40 Solna. Tel 08-830 700